

*Варгуляк О. Г.,**доктор філософії, доцент,**доцент кафедри соціального адміністрування та гуманітарних комунікацій
Чернівецького інституту Міжнародного гуманітарного університету*

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ТА СУЧАСНИЙ СТАН ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ АВТОРИЗОВАНОГО ЕКОНОМІЧНОГО ОПЕРАТОРА В УКРАЇНІ

Анотація. В статті розглядаються передумови запровадження в Україні інституту авторизованого економічного оператора на підставі виконання Україною вимог міжнародно-правових актів таких як, Конвенції про спрощення та гармонізацію митних процедур 1973 р., Рамкових стандартів безпеки та спрощення міжнародної торгівлі 2005 р., Угоди про асоціацію між Україною та Європейським союзом 2014 р. тощо.

У статті зазначено, що основою запровадження та функціонування інституту Авторизованого економічного оператора в Україні так й у більшості країн світу є правила, норми та стандарти Всесвітньої митної організації. Автором проаналізовано відповідні міжнародні та вітчизняні законодавчі акти, які регулюють діяльність інституту авторизованого економічного оператора та зазначено, що відповідне законодавче регулювання цього інституту здійснюється на двох рівнях: світовому та національному.

Набуття підприємством статусу Авторизованого економічного оператора підтверджує найвищий рівень довіри митниці до підприємства і, як наслідок, надає можливість застосовувати певні спеціальні спрощення при здійсненні митних формальностей відносно товарів, які переміщуються через митний кордон України такими підприємствами.

У статті розглянуто останні зміни у законодавстві у сфері функціонування інституту Авторизованого економічного оператора на виконання Україною зобов'язань, передбачених Угодою між Україною та ЄС щодо надання суттєвих спрощень митних формальностей для підприємств з високим ступенем довіри та виявлено певні прогалини.

Ключові слова: авторизований економічний оператор, Всесвітня митна організація, митні адміністрації, митні органи, митні формальності, Рамкові стандарти безпеки та спрощення міжнародної торгівлі.

Постановка проблеми. Вже декілька років не втихає інтерес до діяльності інституту Авторизованого економічного оператора як підприємства, що отримує від Державного органу виконавчої влади, що реалізують митну політику певні спрощення при здійсненні митних формальностей. Передбачається, що запровадження та функціонування цього інституту сприятиме наближенню митного законодавства України до європейських стандартів, що не тільки спростить та полегшить міжнародну торгівлю, але й забезпечить участь українських авторизованих економічних операторів у формуванні безпечних ланцюгів постачання товарів та підвищить їх конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках. Подібна

практика функціонування цього інституту вже реалізовано у 83 країнах світу, ще 19 країн знаходяться в активній стадії впровадження, крім того, у світі вже укладено 78 Угод про взаємне визнання авторизованого економічного оператора. За даними ЄС, понад 80% усіх митних оформлень здійснюється підприємствами, які використовують інструменти програми для підприємств зі статусом Авторизованого економічного оператора.

Дані інтеграційні процеси, а також членство України у Всесвітній митній організації набувають все більшої актуальності, що є найголовнішими вектором зовнішньої політики української держави. У зв'язку із цим, аналіз впливу факторів на запровадження та функціонування інституту Авторизованого економічного оператора має наукове та практичне значення та дозволяє встановити певні параметри митного співробітництва між Україною та ЄС у сучасних умовах.

Стан дослідження. Дослідженню теоретичних та практичних аспектів запровадження та функціонування інституту Авторизованого економічного оператора присвячено праці відомих вчених та практиків. Серед них необхідно виділити праці Бережнюка І.Г., Білоус-Осінь Т.І., Вакульчик О.М., Дубицького Д.П., Ільницької Л.Ю., Мазура А.В., Терещенко С.С., Левченко С.Г., Пашка П.В., Прус Л.Р. та ін.

Мета статті полягає у розгляді передумов запровадження в Україні інституту Авторизованого економічного оператора та сучасного стану його функціонування.

Вклад основного матеріалу. Інтеграційні процеси в Україні стають ефективним інструментом, що дозволяють комплексно вирішувати завдання у сфері здійснення зовнішньоекономічної діяльності (далі – ЗЕД). На сьогоднішній день Всесвітньою митною організацією встановлено нові правила здійснення митного регулювання. З одного боку, щорічно збільшуються обсяги товаропотоків, що переміщуються через митний кордон України, що, у свою чергу, зумовлює необхідність здійснення дієвого контролю з боку держави. А з іншого – зменшення обсягу контролю та втілення партнерських довірчих взаємовідносин між митними адміністраціями та учасниками ЗЕД із активним застосуванням систем аналізу та управління ризиками, а також пост-митного аудиту тощо.

Відповідно до статті 84 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами [1], з іншої сторони, українське митне законодавство має поступово наближуватися до митного законодавства ЄС на основі принципу найкращих зусиль, при цьому, одним із етапів адаптації є запровадження в Україні інституту Авторизовано-

го економічного оператора (далі – АЕО), по аналогії того, що функціонує у країнах ЄС.

Інститут АЕО отримав широке застосування як в країнах ЄС, так і в багатьох інших розвинених країнах. Вперше він був запроваджений відповідно до Рамкових стандартів безпеки міжнародної торгівлі Всесвітньої митної організації, прийнятих у 2005 р. [2]. На сьогоднішній день програми АЕО діють у країнах ЄС, США, Австралії, Канаді, Чилі, Швейцарії, Норвегії, Індії, Ізраїлі, Японії, Туреччині, США, Китаї тощо. Зокрема, в ЄС інститут АЕО був введений з 1 січня 2010 р. відповідно до директив Європейської комісії: 648/2005, 1875/2006, 1192/2008, 197/2010.

Початковим документом, яким вперше передбачено інститут АЕО стала Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур у 1973 р., яка визначила поняття уповноважених осіб та перелік спрощень, що надаються їм у разі дотримання відповідних умов [3]. Так, у Конвенції зазначено, що митна адміністрація встановлює та підтримує офіційні відносини консультативного характеру з учасниками зовнішньої торгівлі для розвитку співробітництва та сприяння їх участі у впровадженні методів роботи, що є найбільш ефективними та узгоджуються з національним законодавством та міжнародними договорами. Для осіб, які відповідають встановленим митною адміністрацією критеріям, включаючи додержання вимог законодавства у сфері митної справи та використання задовільної системи ведення документації, митною адміністрацією передбачено надання певних спрощень. По-перше, це випуск товарів із представленням мінімуму даних, які є необхідними для ідентифікації товарів. По-друге, митне оформлення товарів на об'єктах декларантів або в інших місцях, визначених митною адміністрацією тощо.

Подальшого розвитку інститут АЕО набуває з прийняттям у 2005 р. Рамкових стандартів безпеки та полегшення міжнародної торгівлі. На 105/106 сесії 23 червня 2005 р. у штаб-квартирі Всесвітньої митної організації (далі – ВМО) в Брюсселі головами національних митних служб, які представляли 166 країн – членів ВМО, в тому числі України, були прийняті Рамкові стандарти безпеки та спрощення міжнародної торгівлі, які становлять собою набір принципів і стандартів діяльності митних адміністрацій [2]. Однією з чотирьох основ Рамкових стандартів є надання пільг які митні служби надаватимуть компаніям, що дотримуються мінімальних стандартів безпеки міжнародного ланцюга поставок товарів і використовують ефективні методи роботи. Компанії, що застосовували сучасні інформаційні технології у роботі з міжнародними товаропотоками і здійснювали постійний контроль за експортно-імпортними операціями, повинні отримати значні переваги. Таким компаніям надається статус Авторизованих економічних операторів, що позитивно впливає на їх репутації.

З того часу програми втілення інституту АЕО широко використовуються більшістю розвинених країн світу (зі станом на 2018 р. в США статус АЕО отримали більше ніж 10 тис., в ЄС – близько 14 тис. підприємств) [4], а відповідні положення закріплені не лише у міжнародних актах, а й у національному законодавстві розвинених країн. Наприклад, відповідно до Угоди про спрощення процедур торгівлі (ратифікована Україною в кінці 2015 р.), держави-члени зобов'язані забезпечити додаткові заходи щодо спрощення процедур торгівлі для операторів, які відповідають певним критеріям, тобто для «авторизованих операторів» [5].

АЕО, відповідно до Рамкових стандартів – це учасник зовнішньоекономічної діяльності, чия діяльність отримала схвалення митної адміністрації як відповідна нормам Всесвітньої митної організації (ВМО) чи стандартам забезпечення безпеки ланцюга поставки товарів. По-перше, поняття «авторизований економічний оператор» включає, зокрема: виробників, імпортерів, експортерів, брокерів, перевізників, консолідаторів, посередників, операторів портів, аеропортів, терміналів, інтеграційних операторів, складських операторів та дистриб'юторів.

По-друге, вказаний міжнародний документ передбачає основні стандарти таких відносин, зокрема це: партнерство, безпека, уповноваження, технологія, комунікація, полегшення. Митні адміністрації взаємодіють із учасниками ЗЕД шляхом надання їм певних пільг та преференцій, контролюють діяльність тих учасників, які здійснюють ЗЕД із високим ступенем ризику порушень законодавства у сфері митної справи.

Таким чином, Рамкові стандарти безпеки та полегшення світової торгівлі встановили основні принципи, завдання та напрями взаємодії митних адміністрацій з АЕО.

Слід зазначити, що у червні 2006 р. ВМО прийняла міжнародні директиви стосовно АЕО. Понад 140 членів ВМО висловили свій намір імплементувати їх в національне законодавство. ВМО розроблено та щорічно оновлюється «Збірник програм уповноваженого економічного оператора» з метою аналізу існуючого стану функціонування цього інституту. Протягом останніх років цей документ є єдиним джерелом інформації про партнерство між суб'єктами ЗЕД, митними адміністраціями та іншими учасниками. Як зазначається у «Збірнику програм уповноваженого економічного оператора», виданому ВМО в 2016 р., концепція АЕО стала провідною програмою для членів ВМО, вона надала можливість митним адміністраціям передати частину своєї відповідальності за забезпечення безпеки приватним підприємствам, надаючи йому переваги щодо спрощення процедур. У той же час, слід зазначити, що отримуючи спеціальні спрощення, підприємство повинно відповідати цілій низці вимог.

Збірник програм АЕО включений до Пакету SAFE Всесвітньої митної організації являє собою ресурс з інструментами для запровадження та функціонування цього інституту. Аналіз діючих програм свідчить про їх щорічний зріст та популярність розвитку у всьому світі.

Створення інституту АЕО було також однією з основних поправок до Митного кодексу Європейського Співтовариства (Постанова ЄС 648/2005) [6]. На підставі п. 5-а Постанови держави-члени змогли надавати статус АЕО будь-якому підприємству, що відповідає відповідним критеріям як дотримання митних формальностей, відповідальне ведення обліку, фінансова спроможність, дотримання належних стандартів безпеки та надійності (у визначених випадках) тощо.

Відповідно до зобов'язань перед МВФ, Україна ще у 2016 р. мала запровадити відповідний інститут АЕО. Відповідний проект закону про внесення змін до Митного кодексу України [7] щодо підприємств-операторів та спрощення митних формальностей було підготовлено Міністерством фінансів за участю експертів і громадських організацій, а вже 06.04.2016 р. Уряд України його схвалив.

Зазначений законопроект розроблявся на виконання та згідно з Угодою про зону вільної торгівлі між Україною та ЄС [8]. Зокрема, ст. 80 розд. IV Угоди про Асоціацію зазначає, що

сторони застосовують, де це доцільно, митні прототипи ЄС як керівний орієнтир, а також взаємно визнають, де це прийнятно і доцільно, уповноважених трейдерів та митні контролю. Зазначений підхід виступає одним з основних засад митного співробітництва між Україною та ЄС.

З огляду на вищезазначене було розроблено проект концепції функціонування системи УЕО. Як було відповідно до статті 38 Митного кодексу ЄС, статус АЕО може надаватись особам, які користуються митними спрощеннями, здійснюють надійну охорону та безпеку операцій або їх взаємне поєднання [9]. При цьому, кожен тип авторизації передбачає різні види пільг, які пов'язані із зобов'язаннями щодо додержання норм господарського законодавства, які бере на себе економічний оператор ЄС [10].

В Україні інститут Авторизованого економічного оператора вперше було введено у Митному кодексі України (далі – МК України), прийнятого 13 березня 2012 р. [11], у якому було визначено правовий статус Авторизованого економічного оператора (тоді ще Уповноваженого економічного оператора), порядок отримання, зупинення дії і анулювання сертифікатів, перелік спеціальних спрощень, якими може користуватись підприємство, що отримало цей статус у встановленому законом порядку.

З цього часу АЕО став новим суб'єктом митних правовідносин. Правовий статус АЕО, порядок надання такого статусу зацікавленим особам, а також спеціальні спрощення, що надаються АЕО, визначені МК України та іншими підзаконними нормативним та міжнародними актами. Однак, аналіз зазначених норм МК України щодо функціонування інституту АЕО дає підстави стверджувати, що вони не в повній мірі відповідають міжнародним стандартам функціонування цього суб'єкта та є певні упущення.

Слід відзначити, що суттєвих змін зазнав інститут діяльності АЕО у 2019 та 2022 роках. Так, по-перше, Законом України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів» від 02.10.2019 р. № 141-IX, доповнено ч. 1 ст. 4 МК України новим пунктом 1, в якому зазначено, що авторизований економічний оператор – це підприємство, якому митними органами надано авторизацію АЕО згідно з МК України. Але, на жаль, законовцем не розкрито поняття та зміст відповідної авторизації.

По-друге, Законом України «Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони» зазнала суттєвих змін Глава 2 МК України «Авторизований економічний оператор. Спрощення та переваги». Так, у ст. 12 МК України зазначено, що підприємство, яке виконує будь-яку роль в міжнародному ланцюзі постачання товарів (виробник, експортер, імпортер, митний представник, перевізник, експедитор, утримувач складу) та отримало авторизацію відповідно до встановлених законодавством вимог, набуває статус АЕО, а частиною 3 ст. 12 МК України передбачено п'ять критеріїв відповідності підприємств для надання авторизації АЕО [12].

У МК України передбачено авторизацію АЕО наступних типів: 1) про надання права на застосування спрощень (АЕ-

О-С); 2) про підтвердження безпеки та надійності (АЕО-Б) [13].

Таким чином, на сьогодні в Україні триває нормотворча робота щодо вироблення національних стандартів регулювання діяльності АЕО. У цьому процесі максимально враховуються критерії й вимоги законодавства ЄС, якими регулюються питання оцінки підприємств для надання статусу АЕО. Так, урядом нашої держави прийнято Порядок ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 27 січня 2021 р. № 50 [14], який визначає процедуру ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів. Ведення Реєстру здійснює Держмитслужба за допомогою відповідного програмно-інформаційного комплексу Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів, що забезпечує: внесення та відображення інформації про підприємство, яке отримало авторизацію авторизованого економічного оператора (найменування та код підприємства згідно з ЄДРПОУ, його місцезнаходження); внесення та відображення відомостей про тип авторизації авторизованого економічного оператора, дату її надання (скасування або анулювання); актуалізацію внесеної до Реєстру інформації; накопичення і збереження інформації в електронній формі та створення її електронного архіву.

Підсумовуючи вищезазначене, необхідно зауважити, що підприємство при одержанні статусу АЕО отримує вигоди у вигляді додаткових доходів, а також зменшенні вартості імпортованих товарів. Проте, одержання такого статусу вимагає здійснення певних витрат на стадії приведення підприємства у відповідність до вимог, які висуваються до АЕО. Тобто, на стадії планування одержання статусу АЕО необхідно розуміти, який саме ефект буде досягнуто за рахунок його впровадження. Так, наприклад, Дубицький Д.П., наголошує про необхідність розробки методики оцінки ефективності одержання статусу АЕО, яка б дозволяла управлінському персоналу здійснювати обґрунтовані управлінські рішення щодо одержання статусу АЕО або відмови від нього через економічну недоцільність. Порівняння можливих доходів і витрат підприємства надасть можливість оцінити ефективність одержання даного статусу [15].

В Рекомендаціях АЕО пропонується митним адміністраціям держав ЄС приймати рішення на підставі наявної інформації, якщо особа, яка відповідає за заявника або керує ним, створена або перебуває у третій країні або період створення заявника менший за три роки. При цьому, не заперечується отримання позитивного результату при наявності незначних порушень митного і податкового законодавства заявником з огляду на їх кількість або обсяг операцій та, якщо митна адміністрація не має сумнівів у добропорядності заявника [16].

Далі з цього питання прийнято Постанову Кабінету Міністрів України від 3 лютого 2021 р. №70, якою затверджено форму, опис та правила використання національного логотипу АЕО та форми сертифіката АЕО [17]. Так, національний логотип АЕО є перевагою, встановленою Митним кодексом України, яка діє для обох типів авторизації АЕО (АЕО-С та АЕО-Б).

Підприємство може наносити логотип на: бланки службової документації; печатки підприємств; транспортні засоби, що переміщують товари підприємства; будинки та споруди підприємства; інші місця, які використовуються у діяльності підприємства, на власний розсуд.

Існують й заборони використання логотипа. Так використання логотипу забороняється підприємствам, у разі анулювання наданої йому авторизації АЕО та які не отримали авторизацію АЕО, а також громадянам.

Затвердження логотипа АЕО на законодавчому рівні закріплює для підприємств, які отримали авторизацію, можливість позиціонувати себе як АЕО та внутрішньому та зовнішнім ринкам, що дозволяє підвищити рівень конкурентоспроможності, покращити свій авторизований статус та покращити стан зовнішньої торгівлі тощо.

Висновки. Запровадження інституту АЕО є одним із головних напрямків розвитку митної справи в Україні, який запроваджено Рамковими стандартами безпеки та спрощення міжнародної торгівлі 2005 р., розроблені Всесвітньою митною організацією.

Набуття підприємствами, які здійснюють зовнішньоекономічну діяльність статусу АЕО означає, що відповідні підприємства отримують найвищий рівень довіри митниці та здійснюють свою діяльність, надаючи, таким чином, найбільший перелік пільг та преференцій при здійсненні митних формальностей. Отримання відповідного статусу являє собою запровадження довірчих стосунків між митницею та підприємством, що здійснює зовнішньоекономічну діяльність та втілюються з метою відкриття нових перспектив прозорості та взаємної довіри.

Інститут АЕО в Україні вперше запроваджено у 2012 р. з прийняттям Митного кодексу України, але не набув належної впізнання та реалізації. Деякий час інститут АЕО знаходився на низькій стадії розвитку, але з прийняттям на протязі останніх років певних законодавчих актів, даний інститут набув нового модернізуючого характеру.

Проведений аналіз міжнародних та вітчизняних програм заснування та функціонування інституту АЕО дозволив відмітити, що інститут АЕО здійснюється на двох рівнях: світовому та національному. При цьому необхідно відзначити, що за основу, у більшості країн світу, у тому числі й України, покладено принципи, задекларовані Всесвітньою митною організацією.

Література:

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 р. *Офіційний вісник України*. 2014. № 75. Ст. 2125.
2. Рамкові стандарти безпеки та спрощення міжнародної торгівлі (ВМО, 2005) URL: www.kmu.gov.ua/dmsu/control/uk/publish.
3. Міжнародна конвенція про спрощення та гармонізацію митних процедур від 18.05.1973 р. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_643.
4. То коли «заживе» уповноважений економічний оператор? URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/to-koli-zazhive-upovnovazheniy-ekonomichniy-operator.html>
5. Угода СОТ про спрощення процедур торгівлі від 16.09.2015 р. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&id=83aeb378-6e87-48f7-9359-feda79596aa6&title=UgodaProSproschenniaProtseduTorgivli>.
6. Регламент (ЄС) N 648/2004 Європейського Парламенту та Ради "Про митні засоби" від 31 березня 2004 року. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/MoreDetails?lang=uk-UA&id=83aeb378-6e87-48f7-9359-feda79596aa6&title=UgodaProSproschenniaProtseduTorgivli> https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_961/card6#Public.

7. Проект Закону України «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо уповноваженого економічного оператора та спрощень митних формальностей» № 4777 від 3.06.2016 р. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=59320
8. Зона вільної торгівлі між Україною та ЄС. URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/zona-vilnoyi-torgivli-mizh-ukrayinoyu-ta-yes>
9. Regulation (EU) 952/2013 of the European Parliament and the Council, 9 October 2013, laying down the Union Customs Code. Official Journal of the European Union, L269/1, 10.10.2013, pp. 1-101.
10. Микитенко Т.В., Смець А.В. Набуття статусу уповноваженого економічного оператора: організаційний аспект. *Економіка та управління національним господарством*. Том 28 (67). №1. 39-46. URL: https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2017/28_67_1/11.pdf.
11. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. № 4495. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-48. Ст. 552.
12. Про внесення змін до Митного кодексу України щодо деяких питань функціонування авторизованих економічних операторів: Закон України від 2.10.2019 р. № 141-IX. *Відомості Верховної Ради*. 2019. № 49. ст. 328.
13. Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо деяких питань виконання глави 5 розділу IV Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: Закон України від 15.08.2022 р. № 2510. *Офіційний вісник України*. 2022. №71. Ст. 4290.
14. Про затвердження Порядку ведення Єдиного державного реєстру авторизованих економічних операторів: Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 р. № 50. *Офіційний вісник України*. 2021. №11. Ст. 455.
15. Дубицький Д.П., Желякова А.В. Оцінка ефективності одержання статусу уповноваженого економічного оператора. <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5256>.
16. Authorised Economic Operators [Guidelines, Approved by the CCC-GEN (AEO subsection) on 11 March 2016]. *Authorised Economic Operators/DG Taxud*. 2016. URL: http://ec.europa.eu/taxation_customs/sites/taxation/files/resources/documents/customs/policy_issues/customs_security/aeo_guidelines_en.pdf.
17. Про затвердження форми, опису та правил використання національного логотипа авторизованого економічного оператора та форми сертифіката авторизованого економічного оператора: Постанова Кабінету Міністрів України від 3.02.2021 р. №70. *Офіційний вісник України*. 2021. №13. Ст. 536.

Varhuliak O. Introduction and current state of functioning of the Institute of Authorized Economic Operator in Ukraine

Summary. The article considers the prerequisites for the introduction of the Institute of Authorized Economic Operator in Ukraine based on Ukraine's compliance with the requirements of international legal acts such as the Convention on Simplification and Harmonization of Customs Procedures of 1973, Framework Standards for Security and Simplification of International Trade of 2005, Association Agreements between Ukraine and the European Union in 2014, etc.

The article states that the basis of the introduction and functioning of the Institute of Authorized Economic Operator in Ukraine and in most countries of the world are the rules, norms and standards of the World Customs Organization. The author analyzed the relevant international

and domestic legislative acts that regulate the activities of the Institute of Authorized Economic Operator and stated that the relevant legislative regulation of this institute is carried out at two levels: global and national.

The enterprise's acquisition of the status of Authorized Economic Operator confirms the highest level of trust of the customs authorities in the enterprise and, as a result, provides an opportunity to apply certain special simplifications in the implementation of customs formalities regarding goods that are moved across the customs border of Ukraine by such enterprises.

The article examines the latest changes in the legislation in the field of the functioning of the Institute of Authorized Economic Operator for the fulfillment by Ukraine of the obligations provided for in the Agreement between Ukraine and the EU regarding the provision of significant simplifications of customs formalities for enterprises with a high degree of trust, and certain gaps are identified.

Key words: authorized economic operator, World Customs Organization, customs administrations, customs authorities, customs formalities, Framework standards of security and facilitation of international trade.